

49-боб. Божхона тўловлари суммаларини қайтариш

353-модда. Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш

Божхона тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ тўланиши лозим бўлган суммадан ошадиган миқдорда божхона тўловлари сифатида тўланган ёки ундирилган пул маблағларининг суммалари ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловлари суммалари ҳисобланади.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммалари шундай тўловлар тўланган ёхуд ундирилган пайтдан эътиборан уч йил ичида қайтарилиши ёки дастлабки пул маблағлари ҳисобига ўтказилиши лозим, бундан ушбу модданинг учинчи ва тўртинчи қисмларида кўрсатилган ҳоллар мустасно.

Энг кўп қулайлик бериш режими ёки эркин савдо режими қўлланилган (тикланган) тақдирда, ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммалари ушбу тўловлар тўланган ёки ундирилган пайтдан эътиборан бир йил ичида, божхона органига лозим даражада расмийлаштирилган товарнинг келиб чиқиши тўғрисидаги сертификатни тақдим этиш шарти билан қайтарилиши ёхуд дастлабки пул маблағлари ҳисобига ўтказилиши керак.

Қайтарилиши реэкспорт ва реимпорт божхона режимларига мувофиқ амалга оширилиши керак бўлган ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона

тўловларининг суммасини қайтариш ушбу Кодекснинг [35](#) ва [59-моддаларида](#) белгиланган муддатларда амалга оширилиши лозим.

Товарларни божхона тўловлари тўланишини назарда тутувчи божхона режимига жойлаштириш санаси ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловлари суммаларининг тўланиш ёки ундирилиш пайтидир.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш қуйидаги ҳолларда амалга оширилади:

тўловчи томонидан ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловлари суммаларини қайтариш тўғрисида ариза берилганда;

божхона тўловлари суммаларининг ортиқча тўланганлиги ёки ундирилганлиги факти аниқланганда.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаси, агар уни қайтариш тўғрисидаги ариза ушбу модданинг [Иккинчи — тўртинчи қисмларида](#) белгиланган тегишли муддатлар тугаганидан кейин топширилган бўлса, божхона органлари томонидан қайтарилмайди.

354-модда. Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш шартлари

Ортиқча тўланган ёки ундирилган, шу жумладан Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетига ўтказилган божхона тўловларининг суммалари қуйидаги ҳолларда дастлабки пул маблағлари ҳисобига ўтказилади ёки божхона органлари томонидан тўловчига қайтариб берилади:

товарнинг божхона қийматига ва (ёки) божхона тўловларига тузатишлар киритилиши муносабати билан божхона тўловлари суммалари қайта ҳисобланганда;

агар божхона режими шартларида илгари тўланган божхона тўловлари суммаларини қайтариш назарда тутилган бўлса;

агар товарнинг божхона тўловларини тўлаш уларни ҳисоблаб чиқаришнинг белгиланган тартибини бузган ҳолда амалга оширилган бўлса;

божхона тўловларининг ставкалари ўзгарган бўлса;

божхона ҳудудига олиб кирилган товарга нисбатан божхона тўловларини тўлаш бўйича имтиёз тикланган бўлса;

агар божхона тўловлари тўланган товарлар божхона назорати остида йўқ қилиниши лозим бўлса;

эгаси божхона органи бўлган божхона омбори тугатилиши муносабати билан товарлар берилаётганда

сақлаш учун тўланган божхона йиғимлари суммаларининг бир қисми қайтарилганда;

божхона тўловларини ҳисоблашда ортиқча тўловга олиб келган техник хатоликлар аниқланганда.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммалари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳолларда ҳам қайтариб берилиши мумкин.

355-модда. Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш тўғрисидаги ариза

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш тўғрисидаги ариза шахсий ғазна ҳисобварағига ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловлари киритилган божхона органига топширилади. Тўловчи божхона органига ариза билан бирга ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш ҳуқуқини юзага келтирувчи ҳолатларни тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этади.

356-модда. Божхона органининг ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш тўғрисидаги қарори

Божхона органи ариза келиб тушган ва зарур ҳужжатлар тақдим этилган куннинг эртасидан

эътиборан ўн иш куни ичида тўловчининг ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш тўғрисидаги аризасига кўра қарор қабул қилади.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш тўғрисидаги аризада ва тақдим этилган ҳужжатларда кўрсатилган маълумотларнинг божхона органи томонидан қўшимча текширувини амалга ошириш зарурати туғилганда, аризани кўриб чиқиш ўн иш кунидан ошмайдиган муддатга узайтирилади.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда божхона органи аризачини ёзма шаклда хабардор қилади. Ёзма хабардан кейин аризачи божхона органи билан бирга ўзаро ҳисоб-китобларни таққослаш далолатномасини тузади.

Божхона органи ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтаришни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда аризачини қабул қилинган қарор ҳақида рад этишнинг асослантирилган сабабларини кўрсатган ҳолда ёзма шаклда хабардор қилади.

357-модда. Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш тартиб-таомили

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш божхона қийматига ва (ёки) божхона расмийлаштирувида аввал ҳисобланган божхона тўловларига тузатишлар киритиш йўли билан амалга оширилади.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш мазкур суммаларни қуйидаги тартибда ўтказиш йўли билан амалга оширилади:

тўловчининг аризада кўрсатилган ҳисобварағига;

ушбу модданинг [учинчи қисмида](#) назарда тутилган ҳолларда, божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағига;

тўлов амалга оширилган валютада;

дастлабки пул маблағлари ҳисобига;

божхона органлари олдидаги бошқа мажбурият бўйича божхона тўловлари тўланишини таъминлаш учун.

Тўловчида божхона тўловларини, шунингдек пеняни ёки фоизларни тўлаш бўйича қарздорлик бўлган тақдирда, божхона органи қарздорликни тўловчининг розилиги билан ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловлари суммаси ҳисобидан тўланишини амалга оширади. Бунда ортиқча тўланган ёки

ундирилган божхона тўловларининг суммаси тўловчига ушбу қарздорлик миқдоридаги божхона тўловларини, пеняни ёки фоизларни тўлаш бўйича қарздорлик чегириб ташланган ҳолда қайтарилади.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммалари қайтарилаётганда улар учун фоизлар тўланмайди ва қайтарилаётган тўлов суммаси индексацияланмайди.

Ортиқча тўланган ёки ундирилган божхона тўловларининг суммаларини қайтариш божхона тўловлари тури бўйича божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағидан, товарлари божхона жиҳатидан расмийлаштирилган бошқа тўловчиларнинг маблағларидан ва Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетига ўтказилиши лозим бўлган маблағлардан амалга оширилади.